

Folkeuniversitetet

MØD FORSKERNE – PROGRAM – KOLDING 2023

De splittede stater

NIELS BJERRE-POULSEN

Lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

2312-071

Åbningsforelæsning ved Tom Buk-Swienty: Safari fra helvede

TID: 23/2, 1 torsdag, kl. 18.30-20.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr. inkl. vin, øl, vand og snacks

UNDERVISER: Tom Buk-Swienty, historiker, journalist og forfatter

Forfatter, historiker og journalist Tom Buk-Swienty åbner forårssæsonen på Folkeuniversitetet med en forelæsning baseret på sin nye anmelder-
roste bog 'Safari fra helvede'.

Her fortæller han historien om de knap 30 sønderjyder, der forklædt som danske sømænd i det tyske kejserriges tjeneste under 1. Verdens-
krig blev sendt på en hemmelig, halsbrækkende mission til kolonien Tysk
Østafrika. Foran sig på et maskeret skib havde de 25.000 sømil, Nord-
atlanten, Sydatlanten, Kap det Gode Håb og Det Indiske Ocean – og mod
sig Royal Navy.

Anmelderne skrev, da bogen udkom i september 2022: "En fængende
beretning ... en formidabel røverhistorie, som man indfanges og forføres
af." (citater: Politiken, Ulla Tofte.)

Mere om bogen

Bogen handler om sønderjydernes dramatiske og farefulde sørejse og
senere fodrejse gennem det afrikanske vildnis. Selv om alt det, sønder-
jyderne skulle igennem, næsten er for utroligt til at være sandt, er der
tale om virkelige hændelser. De beskrives via deltagernes øjenvide-
beretninger og erindringer og er baseret på samtidige og unikke doku-
menter fra arkiver i Tyskland, England og Danmark.

I den ene ende af skalaen er der verdenshisto-
riske skikkelser som Winston S. Churchill, den-
gang britisk marineminister, og den legenda-
riske tyske general Paul von Lettow-Vorbeck,
kendt og berygtet som "Afrikas løve". I den an-
den ende en flok ydmyge sønderjyder, hvis ind-
sats skulle få afgørende indflydelse på krigens
gang i dette fjerne hjørne af verdenskrigen.

En gennemgående fortæller er den lune og
beskedne fyrbøder Nis Kock fra Kegnæs på
Als. Takket været hans usædvanligt levende
vidnesbyrd om de i alt fem års sære og far-
lige begivenheder, han og kammeraterne blev
hvirvlet ud i, kommer læseren helt tæt på dette
ejendommelige og i dag så godt som glemte
stykke verdenshistorie.

Efter forelæsningen serveres der vin, øl, vand
og snacks. Det vil også være muligt at købe
bogen i forbindelse med arrangementet.

- SIDE 6** Samfund & verden
- SIDE 10** Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
- SIDE 12** Psykologi & sundhed
- SIDE 14** Natur & univers
- SIDE 16** Religion & filosofi
- SIDE 18** Arkæologi & historie
- SIDE 20** Kunst, arkitektur & design
- SIDE 24** Litteratur, teater & musik

VIDEN FOR ALLE

På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle. Der er ingen adgangskrav, og der starter løbende nye hold. I foråret får vi blandt andre besøg af Clement Kjersgaard, der stiller spørgsmålet: Hvor er verden på vej hen? Du kan også få tre SDU-forskeres perspektiver på krigen i Ukraine, og så glæder vi os til at invitere dig med til sæsonens særudstillinger på Koldinghus og Museum Trapholt. Vi har forelæsninger på universitetet og på Kolding Bibliotek, og der er både noget for dig, der vil fordybe dig over mange uger og for dig, der foretrækker at blive klog på en enkelt aften eller på en lørdag.

HAR DU SPØRGSMÅL?

Kontakt os på fu@fuo.sdu.dk eller på 65 50 27 72. Se telefonnumre på fuodense.dk/kontakt.

UNDERVISINGSSTED

Alle hold foregår på Syddansk Universitet i Kolding – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuodense.dk/kolding. Se kort over undervisningsstedet bagest i programmet.

Folkeuniversitetet i Kolding
Universitetsparken 1
6000 Kolding

TILMELD DIG PÅ FUODENSE.DK/KOLDING

Find holdet på hjemmesiden, og betal med kort eller med MobilePay.

Niels Bjerre-Poulsen:

Trump brugte splittelsen som selve drivkraften

Der har netop været midtvejsvalg i USA, Joe Biden besidder præsidentembedet på andet år, men Donald Trump lurar stadig i baggrunden. Var den tidligere præsident symptom på eller katalysator for den store splittelse i USA? Og hvad bliver hans rolle frem mod og til næste præsidentvalg? Niels Bjerre-Poulsen, lektor i amerikanske studier på SDU, giver sin analyse af de aktuelle spændinger i amerikansk politik.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Selvom der næppe var nogen, der havde forventet, at Joe Biden hurtigt ville være i stand til at sænke temperaturen og hele nationens politiske liv, så ser vi, knap to år efter at han slog Trump ved præsidentvalget i 2020, stadig en markant splittelse i befolkningen. Konspirationsteoriene raser og de politiske fraktioner er stærkt polariserede. At der er polarisering i det amerikanske samfund, er dog ikke noget særsyn, forklarer Niels Bjerre-Poulsen, der er lektor i amerikanske studier på Syddansk Universitet:

"Hvis vi kigger op gennem amerikansk historie, har der været perioder med voldsom polarisering mellem forskellige etniske grupper eller religiøse grupper. Tilbage i 1800-tallet var der spændinger mellem protestanter og katolikker. Der har været spændinger mellem nye migrantgrupper og folk, der havde været længere i USA og ikke mindst spændinger mellem sorte og hvide."

Den splittelse, vi ser i dag, har dog mere aktuelle politiske rødder, ifølge lektoren. Den finder sted mellem de to store partier, der begge, hvis man går tilbage til 60'erne, bestod af både moderate, konservative og progressive kræfter alt afhængigt af geografien. Men de sidste 50 år har partierne udvekslet medlemmer, forklarer han:

"I dag har vi i stigende grad et konservativt parti og et liberalt parti. De ideologiske brudflader er mere rene, og der er ting i det politiske system, den måde man vælger folk på og tegner valgdistrikter på, der gør, at de også rykker sig længere og længere væk fra hinanden. Vælgerne straffer ofte de politikere, der ønsker at samarbejde henover midten med det andet parti," påpeger han.

SYMPTOM ELLER KATALYSATOR

De sidste mange år har Bjerre-Poulsen beskæftiget sig indgående med det amerikanske præsidentembede og arbejder i øjeblikket på en 800 sider lang bog om de mænd, der har beklædt det. Derfor har det også været ekstra interessant at følge Donald Trumps tid i Det Hvide Hus. For det samtalen altid vender sig mod, når vi snakker splittelse og polarisering, er manden, der gik fra at være nyrig realty-stjerne til at være verdens mest magtfulde mand:

"Hvor meget er Trump et symptom, og hvor meget er han en katalysator for polariseringen? Der er ingen tvivl om, at han har fået hele sin politiske næring fra at udnytte den spænding, der eksisterer i det amerikanske samfund mellem to grupper, der nærmest er som to stammer, hvor tilhængerne har svært ved overhovedet at forstå, hvad der foregår i hovederne på de andre."

Så når den tidligere republikanske vicepræsident Dick Cheney udtrykker, at Donald Trump er den farligste mand i hele USA's historie, så kan Bjerre-Poulsen godt følge ham:

"Donald Trump er den første præsident, der har brugt splittelsen som selve drivkraften. Den første, der ikke foregav at være præsident for hele den amerikanske befolkning, men kun var det, for dem der kom til hans valgmøder."

Læs hele artiklen på
www.fuodense.dk/kolding

Niels Bjerre-Poulsen er ph.d. i amerikansk historie fra University of California og er i dag lektor på Center for Amerikanske Studier på Syddansk Universitet. Han er desuden forfatter og medforfatter til en lang række bøger. Han bidrager i foråret 2023 med et kapitel til en amerikansk bog om de amerikanske præsidentbiblioteker og arbejder for tiden på en stor bog om det amerikanske præsidentembede og de mænd, der har beklædt det. Indenfor de næste par måneder kommer der en helt ny udgave af hans bog "USA; Historie og Identitet".

Samfund og verden

2312-067

Et nyt Afrika på vej

TID: 8/2, 7 onsdage, kl. 18.45-20.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Løveøkonomier, demokratiske revolutioner og optimisme. Hungersnød, pirater og bistandsafhængighed. Afrika er et kontinent i udvikling, men historier om menneskelige tragedier og væbnede konflikter florerer fortsat. Hvorfor kan den mirakelkur, som igennem de seneste årtier har betydet fremgang i Asien, ikke eksporteres til det afrikanske kontinent? Er det kolonialismen og imperialismen, der er skyld i Afrikas vedvarende økonomiske og sociale nedtur? Vil Afrika i årene fremover komme til at spille en mere fremtrædende rolle i den globaliserede verden? Hør en række forskeres bud på, hvor det afrikanske kontinent befinder sig i dag, hvor Afrika er på vej hen, og hvilken rolle Afrika vil spille i verden i fremtiden. Er der alligevel grund til optimisme?

08/02: Stagnation eller forandring? Politik og økonomisk udvikling i Afrika. Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

15/02: Religiøse strømninger i Afrika. Niels Kastfelt, lektor i kirkehistorie, Københavns Universitet

22/02: Demokrati i Afrika – udfordringer og fremskridt. Merete Bech Seeberg, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet

01/03: Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ? Peter Kragelund, institutleder og lektor i udviklingsstudier, Roskilde Universitet

08/03: Nordafrika – sikkerhedsproblemer, ustabilitet og migrationsstrusler. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

15/03: Kriser, konflikter og sikkerhedspolitik i Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

22/03: Hvordan kommer Afrika videre? Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

2312-118

Det danske sprog lige nu

TID: 21/2, 1 tirsdag, kl. 18.45-20.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Marianne Rathje, seniorforsker, Dansk Sprognævn og skribent på Politiken

Kom og hør om det danske sprog lige nu. Hver uge skriver Marianne Rathje en klumme om sprog hos Politiken. Hvad sker der med de danske dialekter, er de ved at uddø? Og har emojis og sms-sprog overtaget vores gode gamle sprog, som vi kender det? Hvad med de engelske låneord, ødelægger de det danske sprog? Og er de unges sprog blevet fyldt med bande- og skældsord? Hvordan har coronakrisen ændret vores sprog? Hvad betyder "guns" i de unges sprog? Og hvad siger din udtale af ordet "revanche" om din sociale baggrund? Kom og få svar på spørgsmålene, og hør om, hvordan vores sprog udvikler sig i disse år.

Folkeuniversitetets
undervisning
foregår på Syddansk
Universitet
i Universitetsparken,
medmindre andet
er angivet

2312-119

Demokratiets krise

— **TID:** 2/3, 6 torsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vores demokratier er i en midtlivskrise, hvor de har mistet orienteringen og ser ud til at falde fra hinanden. Der ses alvorlige demokratiske krisetegn i forbindelse med det engelske Brexit, i nye højrenationale bevægelser i Tyskland og i stærkt konservative partier i Polen og Ungarn og senest i forbindelse med coronakrisen. Populistiske slagord, nationalisme og forstærkede autokratiske tendenser gør sig gældende hos de politiske ledere i Rusland, Tyrkiet og i Mellemøsten, mens situationen i USA har ændret sig markant efter Trumps fald. I seks oplæg vil vi belyse denne udvikling og fokusere på de forskellige udtryk for demokratiets aktuelle krise.

02/03: Tyskland: stabilitetens hjemland under pres fra højre? Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

09/03: Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland. Erik Kulavig, lektor emeritus i russisk historie

16/03: Forstærkede autokratiske tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

23/03: Antidemokratiske tendenser i Visegrad-landene. Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet

30/03: Kommet for at blive? Demokratiske krisetegn i Storbritannien efter Brexit. Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet

13/04: Det splittede USA og Joe Bidens første tid som præsident. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

2312-098

Hvor er verden på vej hen? Mød Clement Kjersgaard

— **TID:** 6/3, 1 mandag, kl. 18.15-20.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Clement Behrendt Kjersgaard, udgiver, journalist og MA i filosofi, politik og økonomi

Krigen i Ukraine er den seneste i en række af voldsomme begivenheder, som har rystet verden. Analysen fra Clement Kjersgaard er så enkel, som den er rig på konsekvenser og paradokser: Demokratiet er i krise – og den gamle elite har stadig ikke forstået omfanget af udfordringerne. Samtidig med, at politikerne i Vestens hovedstæder er travlt optaget af deres hjemlige stridigheder, tegner der sig nye magtbalancer og problemer, der truer med at undergrave demokratiet, som vi kender det. Clement (f. 1975) tog sin studentereksamen i Hong Kong og sin første universitetsgrad på universitetet i Oxford. I 2002 grundlagde han nyhedsmagasinet RÆSON (raeson.dk) og i 2021 historiemagasinet ÆRA. I 2004 blev han tv-vært for DR, og i 2012 grundlagde han Danmarks årlige Vidensfestival. Han er desuden skribent, redaktør, forlægger og en af landets mest efterspurgte ordstyrere og foredragsholdere, samt vinder af Publicistprisen, Hal Koch-prisen og Den Berlingske Journalistpris.

2312-125

Ukraine lige nu: Tre forskere, tre vinkler

TID: 28/3, 1 tirsdag, kl. 18.30-20.15

PRIS: 50 kr.

UNDERVISER: Kristine Kjærsgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet. Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet. Martin Hvidt, lektor i mellemøst-studier, Syddansk Universitet

Situationen i Ukraine påvirker os alle. Folkeuniversitetet i Kolding har derfor inviteret tre historikere til en aften i oplysningens tegn. De giver hver deres forskningsperspektiv på krigen; atomvåbenspørgsmålet, de russiske gas- og olieres-sourcer, og hvorvidt Rusland kan blive retsfulgt gennem FNs folkeret.

Program

18:30-18:35 Velkomst. Kristine Kjærsgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

18:35-18:55 Ruslands gas og olieresourcer. Hvilken rolle spiller de i krigen?
Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

19:00-19:20 Krigen, atomvåbenspørgsmålet og perspektiverne for nedrustning.
Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet

19:20-19:30 Pause

19:30-19:50 FN og folkeretten, kan Ruslands retsforfølgelse? Kristine Kjærsgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

19:50-20:15 Diskussion og spørgsmål fra publikum.

2312-116

Atomfrygt?

TID: 20/4, 1 torsdag, kl. 18.30-20.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet

Atomteknologier har vakt både håb og frygt og satte især i de første årtier efter 2. Verdenskrig store og vigtige spørgsmål på den nationale og globale dagsorden. Selvom atomalderen har sine rødder længe før den kolde krigs våbenkapløb, sætter den stadig spor i den tid, vi lever i nu. Den har fået os til at stille en række eksistentielle og filosofiske grundspørgsmål: Hvorfor vi er her på kloden, og hvad er vores forhold til naturen? I denne forelæsning giver Casper Sylvest, lektor i historie ved Syddansk Universitet, et indblik i, hvad vi historisk forbinder med atomalderen, og hvorfor det stadig er relevant at tale om i dag, hvor dagsordenen er præget af klimakrise og krige på europæisk jord.

2322-002

Forstå den globale (u)orden

TID: 6/9, 8 onsdage, kl. 18.45-20.30

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Nye spørgsmål bliver stillet i en verden i hastig forandring: Får vi en verden uden vestlig dominans? Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig, og vil de rivalisere eller samarbejde? Hvilke værdier vil præge de internationale diskussioner? Bliv klogere på krige, konflikter og alliancer, og hør om sikkerhed, klimakrise og migration. Få også svar på de nye regionale spørgsmål på den internationale dagsorden: Arktis, Asien, Afrika syd for Sahara og Vesten under pres. Få forskernes blik på de afgørende regioner, lande og udfordringer i international politik lige nu.

06/09: USA. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

13/09: Asien. Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor ved Forsvarsakademiet

20/09: Østeuropa og Rusland. Erik Kulavig, lektor emeritus i russisk historie

27/09: Latinamerika. Carlos Salas Lind, ekstern lektor i international politik og økonomi, Copenhagen Business School

04/10: Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

11/10: Arktis. Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor ved Forsvarsakademiet

25/10: Mellemøsten og Nordafrika. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

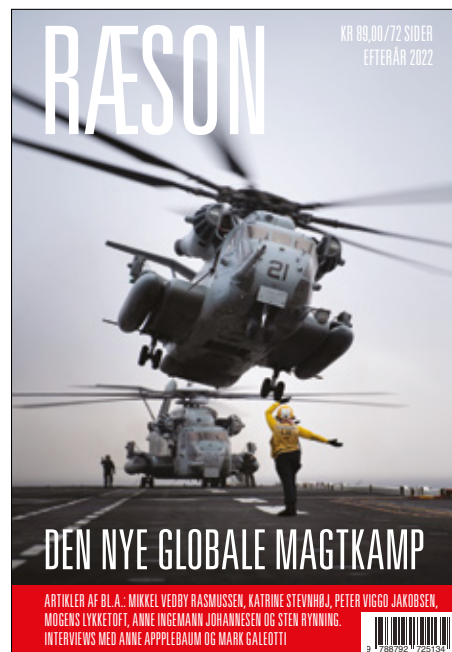
01/11: EU. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

Tilmeld dig Folkeuniversitetets
nyhedsbrev på fuodense.dk/nyhedsbrev

RÆSON – større end nogensinde

Et helt års abonnement: 250 kr./200 for studerende+pensionister

Tilbud til studerende på Folkeuniversitetet:

I 2022 er det 20 år siden vi lancerede RÆSON – Danmarks uafhængige magasin om politik – der i dag har flere abonnenter end nogensinde før. Bladet udkommer løbende på nettet og fire gange om året på tryk. I 2021 lancerede vi også historiemagasinet ÆRA, der udkommer to gange årligt.

Velkomstgave: Tegner du som studerende på Folkeuniversitetet abonnement på RÆSON eller ÆRA forærer vi dig en bog fra RÆSONs Forlag – du kan vælge mellem flere titler (fx „Tilbage til krigen“ af Mikkel Vedby Rasmussen, november 2022) og vi betaler også porto og ekspedition: www.raeson.dk/fu

„Allerede fra begyndelsen fornemmer man, at redaktionen bag er fast besluttet på at give danskerne en helt ny type historiemagasin, der i virkeligheden er en hybrid mellem bog og blad. Kvaliteten af artiklerne er tårnhøj”

*anmeldelse af ÆRA
i Politiken april 2021*

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

2312-122

Fokus – sådan skaber du gode arbejdsbetingelser for din hjerne

TID: 28/2, 1 tirsdag, kl. 18.45-20.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Trine Kolding, proceskonsulent og forfatter

Har du tankemylder, kæmper du med at koncentrere dig om det, du er i gang med, og har du svært ved at være ordentligt til stede, når du er sammen med andre mennesker? Hopper du ofte frem og tilbage mellem ideer, opgaver og aktiviteter? Er du træt af at lave overspringshandlinger, og får du sjældent gjort ting færdige? Denne aften kan du få inspiration og værktøjer til at skærpe dit fokus og holde opmærksomheden ét sted ad gangen. I løbet af aftenen vil vi komme ind på følgende: Hvad er fokus, og hvorfor skal du styrke det? Indblik i de største fokusrøvere, og hvordan du kan skrue ned for dem. Smarte tips, der øjeblikkeligt booster dit fokus. Overspringshandlinger? Fem hurtige metoder til at snyde din hjerne i gang. Udnyt fokusperioderne og husk at holde hjernepauser. Forelæsningsen er baseret på Trine Koldings egen bog 'FOKUS – sådan skaber du gode arbejdsbetingelser for din hjerne' (Gyldendal). Trine Kolding er underviser og forfatter med speciale i personlig effektivitet og planlægning. Hun har undervist i tidsstyring siden 2000.

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/Kolding
Folkeuniversitet

2312-023

Ledelsespsykologi

TID: 7/3, 6 tirsdage, kl. 18.30-20.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

De konkrete udfordringer, som organisationer står overfor i en stadig mere globaliseret verden, kalder på en ny forståelse af ledelse. Bliv introduceret til den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver, snarere end frontfigurer og kontrol. Ifølge denne nye teori bør vi vende blikket fra lederen som person og i stedet kigge nærmere på ledelse som sociale processer, der findes i vores organisationer, i arbejdslivet og i alle andre sammenhænge, hvor vi lever vores liv. Dette kan bidrage med væsentlig indsigt i at løse de udfordringer, ledere står overfor i en kompleks verden. Denne forelæsningsrække er rettet mod nuværende og kommende ledere samt andre, der interesserer sig for ledelse som fænomen.

- 07/03: Introduktion til ledelsespsykologi.** Line Møllerup Andersen, erhvervspsykologisk rådgiver og ledelseskonsulent, IMPAQ
- 21/03: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel.** Kenneth Henriksen, erhvervspsykolog, cand.psych.aut., cand.polyt
- 28/03: Ledelse og motivation.** Andrea Søndergaard Poulsen, projektkonsulent, LEAD
- 18/04: Ledelse af kreativitet.** Andrea Søndergaard Poulsen, projektkonsulent, LEAD
- 25/04: Ledelse og bæredygtighed.** Jakob Bjarnø Rasmussen, cand.psych., erhvervspsykolog og ledelseskonsulent hos Human House
- 02/05: Ledelse, magt og konflikt.** Line Møllerup Andersen, erhvervspsykologisk rådgiver og ledelseskonsulent, IMPAQ

2312-025

Den effektive ledergruppe

TID: 16/5, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Line Møllerup Andersen, erhvervs-psykologisk rådgiver og ledelseskonsulent, IMPAQ

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. På samme måde er det med lederteamet. Hvis ikke det fungerer optimalt, kan problemer i organisationen være tæt på umulige at løse. Lederteamet spiller på den måde en central rolle i organisationen i dag. Hvis det skal lykkes at udvikle en kompetent og bæredygtig organisation, må lederteamet stå sammen om den værdi, de skal skabe for organisationen og for sig selv som ledergruppe. Visionsledelse og selvledelse er helt centralt i dette, ligesom det at dyrke en kultur, som får organisationen til at lykkes med det, den er sat i verden for, og som styrker både arbejdsglæde og sammenhængskraft.

2322-013

Konfliktkompetent

TID: 1/11, 1 onsdag, kl. 18.45-20.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Timo Klindt Bohni, cand.psych., aut.

Konflikter er en uundgåelig bestanddel af arbejdslivet. At de også kan være nødvendige og til tider ligefrem værdiskabende, er måske mere overraskende. Evnen til at tackle konfliktfyldte situationer er blevet en central del af både ledere og medarbejderes værktøjskasse. De fleste mennesker forbinder konflikter med noget ubehageligt – vrede, trykket stemning, skændier og ødelagte relationer. Men med de rette metoder og forholdemåder er der faktisk en god chance for at værdiforskelle og interesses modsætninger kan føre til nye erkendelser og bedre beslutninger. Det sidste kræver dog konfliktkompetente aktører – mennesker der formår at være uenige på en hensigtsmæssig måde. De færreste er konfliktkompetente af natur, men de fleste kan træne sig til at blive det, og ved hjælp af nogle enkelte greb opnå bedre relationer og resultater. I denne forelæsning vil du blive introduceret til grundlæggende konfliktteori, samt fire konkrete konfliktnøgler, som er hjælpsomme i fastlåste situationer.

Undervisningen på Folkeuniversitetet foregår i smukke omgivelser. Her er det foyeren på Campus Kolding, der er tegnet af Henning Larsen.

Psykologi & sundhed

2312-009

Positiv psykologi i hverdagen

TID: 7/2, 5 tirsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri. Positiv psykologi er opstået, fordi man inden for psykologien i mange år har haft særlig fokus på behandling frem for forebyggelse, fx af stress og psykiske sygdomme. Bliv introduceret til den positive psykologis teorier og metoder.

- 07/02: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 14/02: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 21/02: Positive følelser og modstandsdygtighed.** Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet
- 28/02: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
- 07/03: Glæde og lykke i hverdagen.** Louise Tidmand, cand.pæd.psyk., master i positiv psykologi

2312-138

Hjernen hele livet

TID: 15/2, 7 onsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hjerneceller kan komme og gå, men vi har kun én hjerne – og den skal holde hele livet. Det er komplekst at forstå, hvordan hjernen fungerer og er påvirket af både ydre og indre faktorer livet igennem. Mød syv forskere, der præsenterer dig for menneskehjernens historie – fra barndom til alderdom.

- 15/02: Hvad sker der i hjernen i de tidlige år?** Signe Allerup Vangkilde, professor i psykologi, Københavns Universitet
- 22/02: Stress – når verden bryder sammen.** Søren Ballegaard, læge og ph.d., Ballegaard Stresscare
- 01/03: Godt nyt om gamle hjerner.** Henning Kirk, seniorkonsulent, dr.med.
- 08/03: Hjernen og hormoner.** Vibe Gedsø Frøkjær, læge og seniorforsker, Institut for Klinisk Medicin, Københavns Universitet
- 15/03: Dyrk motion, og hold hjernen i gang.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet
- 22/03: Godnat og sov godt – hjernen og søvn.** Poul Jørgen Jennum, overlæge og professor i neurofysiologi, Københavns Universitet
- 29/03: En hjerne i flow.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

2312-066

Mindfulness og fordybelse i teori og praksis

TID: 4/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Esther Sorgenfrei Blom, cand.psych., Forskningsenheden, Psykiatrisk Center København

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. Mindfulness vil sige at observere og opleve på en måde, hvor vi øver os i at være ikke-dømmende, åbne og nysgerrige. Mindfulness er en kvalitet af bevidst nærvær, som vi føjer til vores måde at opleve på. Vi anvender mindfulness i forhold til os selv og vores oplevelse af tanker, følelser og kropslige fornemmelser og i forhold til andre i vores oplevelser af relationer, arbejde og i hverdagslivet. Helt overordnet fremmer bevidst nærvær evnen til at leve et engageret liv uden at komme for meget ud af balance og forebygger dermed stress-relateret dårligt helbred. Forskning viser, at øget bevidst nærvær mindsker oplevelse af stress og forebygger udvikling samt tilbagefald af fx depression og forbedrer livskvalitet og relationer. Denne dag byder vi på undervisning i mindfulness og fordybelse i kombination med praktiske øvelser og indblik i teorien bag mindfulness. Vi anbefaler, at I medbringer en madpakke, samt møder op i behageligt tøj egnet til bevægelse og medbring gerne et liggeunderlag og evt. et tæppe.

2312-128

Immunforsvaret A-Z

TID: 25/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten, cancer eller helt aktuelt den nye coronavirus. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? I denne forelæsning giver vi en basal introduktion til immunsystemet. Hør om nye tiltag inden for virus- og malariavacciner, cancerbehandling samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Bliv også klogere på, hvorfor nogle mennesker får allergier eller autoimmune sygdomme, mens andre ikke gør, og om man selv kan gøre noget for at få et kampklart immunforsvar. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvar – kampen i kroppen' (Forlaget Praxis).

2312-107

Lev et godt og sundt liv med Det Dobbelte KRAM

TID: 20/4, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Peter Thybo, forfatter, master i læreprocesser, P.D. i alm.pæd., fysioterapeut og certificeret specialist i arbejdsliv

Hvordan kan man holde alvorlig stress og den første sygdom fra døren og genopbygge sin mentale sundhed og trivsel – også når livet byder på modstand og sygdom? Med afsæt i den nyeste sundhedsforskning stiller Peter Thybo skarpt på sundhed og trivsel i hverdagslivet. Du bliver klogere på, hvordan vores fysiske helbred og mentale sundhed spiller sammen, samt hvad du skal være særligt opmærksom på i forhold til din egen sundhed og dit 'psykiske immunsystem'. Du bliver præsenteret for sundheds- og trivselsmodellen Det Dobbelte KRAM. Her suppleres de traditionelle KRAM-faktorer (Kost, Rygning, Alkohol og Motion) med et mentalt sundheds-KRAM – Kompetencer, Relationer, Accept og Mestring – som har betydning for vores psykiske modstandskraft. Modellen anvendes i dag bredt i Danmark og er udbredt i ti lande. Forelæsningen bygger på Peter Thybos anmelderroste bog 'Det Dobbelte KRAM' (Hans Reitzels Forlag), som bl.a. Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsen refererer til, senest i den nye 10-årsplan for bedre mental sundhed i Danmark.

2312-129

Metakognitiv terapi – få styr på dine tanker

TID: 22/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anders Sørensen, psykolog, ph.d. i psykiatri

Moderne psykoterapi og forskning har slået fast, at tankemylder og overtænkning er en af hovedårsagerne til psykisk lidelse, og at lidelsen generelt fortager sig, når vi opdager og styrker tiltroen til, at vi faktisk har kontrol over tankerne. Men hvordan kan noget så basal som tænkning vende sig imod os og blive vores værste fjende? Hvordan kan tankemylderet frarøve os søvnen, koncentrationen og endda nydelsen ved aktiviteter og samvær med mennesker, vi holder af? Når det er tankerne og følelserne, der har styr på os og ikke omvendt, er resultatet ofte psykisk lidelse. Psyken fungerer nemlig sådan, at negative tankerækker om fremtiden (bekymringer), fortiden (grublerier) og om os selv (selvkritik) smitter direkte af på vores følelsesmæssige tilstand her og nu. Hjernens har svært ved at skelne mellem forestilling og virkelighed. Så hvorfor er det så lidelsesfuldt med al den tænkning, og hvilke mekanismer er på spil? Hvordan kommer vi ud af tankemylderet og overtænkningen, når det er blevet et problem, hvis hverken det afhænger af positiv tænkning, indsigt, medicin, undgåelse eller tankeundertrykkelse? Metakognitiv terapi har vist sig at være en yderst effektiv vej ud af overtænkningen.

2322-008

Mindfulness

TID: 12/9, 6 tirsdage, kl. 18.15-20.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Der er bred tilslutning til, at en veltrænet krop er en sund krop. På samme vis er et veltrænet sind et sundt sind. Dine tanker og følelser er helt afgørende for din oplevelse af livskvalitet. Mindfulness handler om at træne en række mentale redskaber, som giver dig mulighed for at leve livet med al dets medgang og modgang. For vi kommer alle til at stå i en situation, hvor vi mister, bliver syge, ældes og skal dø. Men de redskaber, vi har til at leve i disse tilstande, er meget forskellige. I forelæsningsrækken stiller vi skarpt på, hvordan man med mindfulness kan observere tanker, følelser og kropslige fornemmelser uden nødvendigvis at skulle reagere per impuls. Det er herigennem muligt at forbedre humør, opmærksomhed, robusthed og empati samt nedsætte symptomer på stress, angst, depression og smerte. Få den nyeste viden om mindfulness i teori og praksis.

OBS! Find hele programmet med titler på de enkelte forelæsninger og undervisere på Folkeuniversitetets hjemmeside.

2322-001

Din hjerne snyder dig

TID: 28/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych.aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

Hvad end det handler om en trang til at spille om penge, overspise, drikke eller andet, er det hjernen, der snyder os til afhængighed. Afhængighed kan antage mange former. Men hvorfor udløses denne kraftige, tilsyneladende ukontrollerbare trang? Og hvordan slipper man ud af den igen? Denne aften dykker vi ned i den nyeste forskning i hjernen og afhængighed. Hør bl.a. om hjernens belønningssystemer, og hvordan det er forventningen om f.eks. at drikke, spille eller spise, der gør os afhængige. Forventningen om et stykke kage fra bageren udløser dopamin i hjernen og driver tvangsoverspiseren til at spise endnu mere – på trods af de negative konsekvenser. Det er altså ikke kagen hos bageren, men 'kagen i hjernen', der fastholder overspiseren i afhængighed. Bliv klogere på, hvorfor og hvordan hjernen snyder os, og hør om afhængighedens basale mekanismer. Hør også, hvordan man kan komme ud af afhængighedens klør med en række simple psykologiske redskaber. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Din hjerne snyder dig' (Gyldendal).

Natur & univers

2312-024

Nytteplantens kulturhistorie

TID: 11/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Sabine Karg, arkæobotaniker og seniorforsker, Nationalmuseet

Lær om fascinerende arkæologiske plantefund i Danmark og i Europa, og om hvordan mennesker i fortiden brugte planter som råstoffer til at bygge, til at lave mad, og til fremstilling af drikke, medicin, tekstiler og farver. Hør om vores vigtigste afgrøder som korn, bælgfrugter og olieplanter fra områder, hvor de blev dyrket langt før i tiden. Forelæsningerne vil indeholde mange farverige billeder fra arkæologiske plantefund, og vi vil fortælle nogle af de relevante optagelses- og udgravningshistorier om fundene. Vi vil desuden afsløre, hvor i Danmark man stadig kan finde nogle af de planter, de forhistoriske mennesker samlede ind i naturen. Vi bruger vores hænder og arbejder lidt med de spændende naturmaterialer, man i fortiden brugte til at lave tråd med.

2312-080

Livets største spørgsmål

TID: 12/4, 5 onsdage, kl. 18.30-20.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvad er liv? Hvad er et menneske? Hvor sidder bevidstheden? Hvor ender universet? Og er der liv derude? Forelæsningsrækken er en spændende opdagelsesrejse ind i nogle af de mest grundlæggende temaer i menneskelivet og verden – temaer med svimlende og ufattelige perspektiver. Forskningen er drevet af nysgerrighed, begejstring og en verden, der hele tiden overrasker, byder på nye udfordringer og udvider vores horisont. Videnskaben lever af ubesvarede spørgsmål – og der er heldigvis stadig mange af dem, men samtidig kommer vi også hele tiden nærmere nogle svar. Få fem naturvidenskabelige forskeres bud på svar på en stribe af de helt store spørgsmål, og få præsenteret de komplicerede emner, så det er til at forstå.

12/04: Hvordan opstod universet – og hvornår går det under? Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

19/04: Hvad er liv? Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

26/04: Hvordan er mennesket blevet menneske? Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

03/05: Hvad består vores bevidsthed af? Albert Gjedde, professor i translationel neurobiologi, Syddansk Universitet

10/05: Er der liv andre steder i universet? Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne på hverdage

På Folkeuniversitetet diskuterer forskerne de helt store spørgsmål. Det kan heldigvis både være spændende og sjovt.

2312-016

Da mennesket blev menneske

TID: 15/4, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er enestående. Få indblik i, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde. Tag med på en fantastisk rejse gennem menneskets historie, og hør om, hvordan mennesket blev menneske. I forelæsningerne ser vi på menneskets oprindelse og udvikling fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalere til moderne mennesker. Vi kommer også ind på udviklingen af vores mentale egenskaber, vores kolonisering af kloden og udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storby-samfund. Forelæsningerne bygger på Peter K.A. Jensens bog 'Da mennesket blev menneske' (Gyldendal).

2312-030

Vandreforelæsning: Fuglestemmer og kommunikation

TID: 10/6, 1 lørdag, kl. 09.00-11.30

PRIS: 250 kr.

MØDESTED: Parkeringspladsen ved Vester Nebel Sportsplads, Bavnehøj 177

UNDERVISER: Bjarne Bo Jensen, biolog

Har fuglene kultur og æstetisk sans? I denne vandreforelæsning vil vi kombinere den direkte oplevelse af fuglene i naturen og deres sang med beskrivelser af, hvordan de bruger sangen og kaldene i deres kommunikation med hinanden. Nyere forskning tyder på, at nogle fuglearter faktisk forstår grammatiske regler, som de også anvender i deres kommunikation. Sangfuglene lærer deres stemmer at kende via mekanismer, der ligner den måde, børn lærer at tale på. Vi lytter til fuglestemmerne, som her i juni synges ud i landskabet for fuld kraft. Turen vil strække sig over 3-4 km. Maks. 25 personer.

Religion & filosofi

2312-002

Filosofiens mesterværker

TID: 31/1, 6 tirsdage, kl. 17.00-18.45

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

STED: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4

UNDERVISER: Kasper Lysemose, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrirler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer, som er nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Aristoteles bestemmelse af mennesket som 'det talende dyr', Kants kategoriske imperativ og Rousseaus samfundspagt er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker, når Folkeuniversitetet inviterer til en helt ny udgave af rækken om 'Filosofiens mesterværker' med Kasper Lysemose. Alle kan deltage, også selvom man ikke har deltaget på det tidligere hold om filosofiens mesterværker.

31/01: Platon: 'Staten'

07/02: Aristoteles: 'Politikken'

14/02: Baruch de Espinoza: 'Etikken'

21/02: Immanuel Kant: 'Grundlæggelse af sædernes metafysik'

28/02: Søren Kierkegaard: 'Frygt og bæven'

07/03: Hannah Arendt: 'Menneskets vilkår'

Forskning kan formidles i mange forskellige rammer. Her er det på Museum Trapholt. I foråret har Folkeuniversitetet flere hold på Trapholt. Se s. 21-22.

2312-010

Meningen med det hele – eksistentialismen genbesøgt

TID: 4/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jakob Holm, mag.art.
i litteraturvidenskab

Vi jagter alle lykken, og nogle finder den i glimt, men vi slipper aldrig for de store spørgsmål. Hvordan skal jeg håndtere min frihed? Hvordan bliver jeg bedre til at tage ansvar for mit liv? Hvordan undgår jeg at leve efter andres forskrifter? I dette weekendkursus om meningen med det hele vil vi forsøge at besvare disse spørgsmål. Med udgangspunkt i filosoffer som Kierkegaard og Sartre vil vi forsøge at finde ind til de væsentligste temaer og begreber i eksistentialismen. Som deltager vil du få en række praktiske redskaber til at finde svar på tilværelsens fundamentale spørgsmål: Hvad er meningen med det hele? I kurset tager vi afsæt i underviserens bog 'Meningen med det hele' (Kristeligt Dagblads Forlag, 2018).

2312-018

Store tanker om hverdagslivet

TID: 11/4, 8 tirsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt længsel, ære og kærlighed, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag? Dét og meget mere vil blive belyst i denne spændende og vedkommende forelæsningsrække, hvor hver forsker forholder sig til sit emne ud fra en filosofisk, teologisk, sociologisk eller idéhistorisk synsvinkel.

- 11/04: Kærlighed.** Søren Gosvig Olesen, lektor, Københavns Universitet
- 18/04: Tilgivelse.** Anders-Christian Jacobsen, professor i teologi, Aarhus Universitet
- 25/04: Længsel.** Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet
- 02/05: Angst.** Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 16/05: Ære.** Sasja Emilie Mathiasen Stopa, postdoc i teologi, Aarhus Universitet
- 23/05: Tillid.** Kasper Lysemose, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet
- 30/05: Omsorg.** Jens Erik Kristensen, lic. phil. og lektor ved DPU, Aarhus Universitet
- 06/06: Mod.** Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC

2312-090

Wien omkring år 1900

TID: 15/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Claus Christoffersen, bachelor i filosofi og oldtidskundskab

Det er i modsætningerne, at man finder spændingen. Og Wien er modsætningernes by: Wien er stedet, hvor det traditionelle og konservative møder moderniteten. Wien er centrum for kejserens habsburgske hofkultur – og samtidig centrum for videnskab, musik og filosofi – ikke mindst inden for kunsten, hvor secessionsbevægelsen og Klimt får afgørende betydning for hele Europa, og hvor Egon Schiele chokerer med sine voldsomme malerier. Men Wien er også stedet for modernitetens første nederlag. Det er i Wien, at modernitetens optimisme første gang opstår, og hvor moderniteten og oplysningen siden må erkende sin egen svaghed og skyggeside. Dette sammenbrud giver byen Wien dens kunstneriske skaberkraft, og giver grobund for den første politiske bevægelse, der bygger på antisemitisme. Wien er også Adolf Hitlers Wien. Men at Wien samtidig er byen, hvor Theodor Herzl skaber grundlaget for den moderne zionisme, viser klart byens modsætninger. Wien er i år 1900 fuld af spændinger – og derfor fundamentalt spændende.

2312-069

Tænkepauser – Tro, Håb og Kærlighed

TID: 1/5, 1 mandag, kl. 18.30-20.00
PRIS: 195 kr. inkl. bogpakke og et glas vin

Tro, håb og kærlighed. Tre stærke ord, der tilsammen gør en forskel, forander nutiden og, forlyder det, overvinder alt. Tro er en afgørende del af vores liv, og en invitation, vi umuligt kan sige nej til. At tro på noget, måske endda det hele, giver mening. Håb er drivkraften bag vores handlinger, og håbet får os til at kæmpe videre, selv når håbløsheden hersker. Tag endelig kærlighed, der spænder så bredt fra passion til venskab og fra lykke til lidelse. I hjertet af kærligheden er alt andet end ligegyldighed muligt. Har du brug for en tænkepause? Så dyk ned i den populære bogserie fra Aarhus Universitetsforlag. Denne aften præsenterer vi de tre Tænkepauser 'Tro', 'Håb' og 'Kærlighed'. Efter forelæsningerne er der bogudlevering og reception.

Program

- 18.30: Tro.** Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 19.00: Håb.** Bertel Nygaard, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 19.30: Kærlighed.** Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

2322-004

Østens religioner

TID: 31/10, 3 tirsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Østens spiritualitet er kommet til Vesten. Vi dyrker yoga og taler om mindfulness på arbejdspladsen, i privatlivet, og om måden vi skal spise på. I kiosken ved siden af den danske oversættelse af Dalai Lamas bog 'Kunsten at leve lykkeligt', kan vi læse på magasinernes forsider, at vi kun skal følge tre råd for at blive mere zen i hverdagen. Og hvis nogen snyder i skat eller arbejder sort og pludselig oplever, at bilen bryder sammen, taler vi om at blive ramt af karma. Vi møder østens spiritualitet alle vegne. Men hvilke religiøse tanker og traditioner fra Asien bygger disse moderne teknikker og begreber på? Kom med, når vi introducerer til et udvalg af Asiens religioner og deres spiritualitet med nedslag i religionernes historie, begreber og ritualer. Tilrettelægger: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

- 31/10: Østens spiritualitet i Vesten.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 07/11: Hinduisme, yoga og karma.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 14/11: Global buddhisme, mindfulness og Nirvana.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Arkæologi & historie

2312-158

Oplev historien om Kongeskibet Dannebrog på Koldinghus

— **TID:** 29/3, 1 onsdag, kl. 17.00-18.45
PRIS: 195 kr., studerende/medlem af museumsklub 95 kr. ekskl. entré til udstillingen.
STED: Koldinghus, Markdanersgade 11
UNDERVISER: Mikael Bøgh Rasmussen, fagkurator og inspektør, Kongernes Samling

Kongeskibet Dannebrog I 2023 åbner udstillingen 'DANNEBROG – Kongeskib i 90 år' på Koldinghus. Udstillingen rummer blandt andet modeller af kongeskibe gennem tiden, Kronprinsens og Prins Joachims matrostøj fra 1970'erne og akvareller, som Dronningen har malet om bord. Besætningens kongegaster beretter om det daglige arbejde på skibet, og fotografier fra kongefamiliens private fotoalbum giver indblik i Dronningens barndom, hvor sommerdagene om bord også levnedes tid til udklædningslege og anden sjov. Find programmet på Folkeuniversitetets hjemmeside. Det er kun muligt at se udstillingen inden forelæsningsne.

2312-084

Berlin – en kulturhistorisk rejse

— **TID:** 11/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist

Berlin syder af kreativitet, hvilket gør det til en overvældende oplevelse at se nærmere på byens kunst og kultur, arkitektur og gadebillede. De gamle arbejderkvarterer Prenzlauer Berg og Friedrichshain-Kreuzberg har for længst opnået kultstatus, men i dag er det i lige så høj grad den mindre veletablerede kultur i bydele som Wedding og Weissensee, der får internationale kulturudøvere til fortsat at se mod Berlin. Udover den eksperimenterende del af kulturscenen blev Berlins enorme udbud inden for den etablerede kunst- og kulturverden markant udvidet i år 2021, da den kontroversielle rekonstruktion af Berlins byslot stod færdig og kunne åbne som et kæmpe museumslandskab. Vi ser nærmere både på beslutningen om at rekonstruere slottet og på de selve de spændende og omdiskuterede museer og udstillinger. Vi skuer også længere tilbage og vil inddrage Berlins kulturhistoriske udvikling i tiden op til 1918, i mellemkrigstiden og i efterkrigstidens delte by. På den måde vil vi se, hvordan Berlins foranderlige historie har virket som en adrenalinindsprøjtning på kreativiteten i byen og dermed har gødet jorden for, at Berlin i dag er blevet en af Europas førende kunst- og kulturmetropoler.

2312-114

Storbritanniens historie

— **TID:** 28/2, 7 tirsdage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Vi vender ofte blikket mod vores nabo på den anden side af Nordsøen – både i fiktionens verden og i virkeligheden. I 1945 fulgte vi med spænding Montgomerys "ørkenrotters" fremrykning og det endelige budskab om befrielse fra BBC i London. Vi har fulgt Elisabeth II's regeringstid i tv-serien 'The Crown'. Og før det fulgte vi Jack i middelalderens England i 'Jordens Søjler' og familien Crawley og livet 'upstairs and downstairs' i 'Downton Abbey'. Nu har du mulighed for at følge syv forskeres nedslag gennem især Englands og Storbritanniens politiske historie fra angelsaksernes og vikingernes invasioner over unioner, kolonimagt og krig, til Brexit og tiden efter. Undervejs møder vi både Vilhelm Erobreren, Henrik VIII, Cromwell, dronning Victoria og Churchill.

- 28/02: Angelsaksernes og vikingernes erobring af England.** Mads Ravn, forskningschef og museumsinspektør, Vejle Museerne
- 07/03: Vilhelm Erobreren og kampen om magten i middelalderen.** Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet
- 14/03: Magt og pragt i tudortiden samt borgerkrig.** Steffen Heiberg, mag.art.
- 21/03: Den industrielle revolution og Victoriatiden.** Steffen Heiberg, mag.art.
- 28/03: Det britiske Imperium og kolonierne.** Christian Damm Pedersen, adjunkt i historie, Syddansk Universitet
- 11/04: Storbritannien i Første og Anden Verdenskrig.** Martin Amitsbøll Husted, cand.mag. i filosofi, samfunds- og historie
- 18/04: En splittet nation.** Tiden omkring Brexit. Martin Amitsbøll Husted, cand.mag. i filosofi, samfunds- og historie

2312-014

Korstogene

TID: 12/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet

Da Pave Urban 2. holdt sin berømte tale i Clermont i 1095, blev det startskuddet til en række pilgrims- og militærekspeditioner – bedre kendt som korstogene. Over de næste 200 år drog mange fyrster, riddere og jævne folk til det hellige land for at befri det fra muslimernes herredømme. Nogle ønskede at opnå aflad, mens andre havde forskellige økonomiske og politiske motiver. Tag med professor Kurt Villads Jensen på en 'tour de force' gennem de vigtigste korstog og deres betydning i både Europa og Mellemøsten.

2312-028

Historien om Danmarks dronninger

TID: 22/3, 7 onsdage, kl. 18.15-20.00

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I forelæsningsrækken sætter vi fokus på danske kvinder, der har været tæt på den royale magt gennem tiden. Indtil det 20. århundrede var kvinder som regel udelukket fra den politiske sfære. En delvis undtagelse var fyrstehofferne, hvor kvinder som ægtefæller til regerende fyrster og mødre til tronarvinger kunne komme i besiddelse af en vis politisk position og autoritet. Under den danske enevælde mellem 1660 og 1848 var kongen udstyret med al lovgivende, udøvende og dømmende magt. Men hvilken politisk rolle havde dronningerne i dette system? Dronningerne var i reglen kommet til landet som led i politisk arrangerede ægteskaber og måtte ofte se sig ydmygede og tilsidesatte til fordel for kongelige elskerinder. Men som døtre af politisk betydningsfulde udenlandske fyrster kunne de opnå en vis sikkerhed, ligesom deres stilling som kongens ægtefælle og tronarvingens moder gav dem en uantastelig position. Og i tilfælde af svaghed i ledelsen af enevoldsstaten samledes modstandere af den herskende magtklike omkring dronningen, der derved fik en politisk rolle. I denne forelæsningsrække ser vi på danske dronningers roller gennem tiden.

22/03: Dronninger og hoflivet gennem 1000 år. Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

29/03: Margrethe Sambiria og Agnes af Brandenburg. Thomas Heebøl-Holm, lektor i historie, Syddansk Universitet

12/04: Margrethe I. Vivian Etting, museumsinspektør og seniorforsker i middelalder, renæssance og numismatik på Nationalmuseet

19/04: Elisabeth af Habsburg. Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

26/04: Juliane Marie af Braunschweig-Wolfenbüttel og Caroline Mathilde af Storbritannien. Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

03/05: Louise af Hessen-Kassel. Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet

10/05: Margrethe II. Steffen Heiberg, mag.art.

2322-009

Danmarkshistoriens største fund

TID: 20/9, 5 onsdage, kl. 19.00-20.45

PRIS: 695 kr., studerende 345 kr.

Menneskets historie forandrer sig konstant, når spaden sættes i jorden. Arkæologien er det tætteste, vi kommer på en rejse tilbage i tiden. Fortidens muld afslører betydningsfulde og fascinerende detaljer om vores historie, der kom før os. Hør om nogle af Danmarkshistoriens største og mest betydningsfulde fund og opdagelser – fra stenalderens bopladser til guldskatte, der pibler frem af den sønderjyske jord, til uhyggelige historier om moselig og drabelige fortællinger om en hel hærstyrke, der i de første årtier efter Kristi fødsel blev nedkæmpet og smidt i et søbassin nær Skanderborg.

20/09: Egtvedpigen. Louise Felding, museumsinspektør, Vejlemuseerne

27/09: Alken Enge. Ejvind Hertz, museumsinspektør, Museum Skanderborg

04/10: Vindelev guldet og Guldhornene. Mads Ravn, forskningschef og museumsinspektør, Vejle Museerne

11/10: Stenalderbopladsen i Tybring Vig. Søren H. Andersen, seniorforsker, Moesgaard Museum

25/10: Solvognen. Forelæser oplyses senere

2322-007

Et stærkt par: Leonora Christina og Corfitz Ulfeldt

TID: 7/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Steffen Heiberg, mag.art. og Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Sammen med to eksperter drager vi denne aften tilbage til 1600-tallets Danmark og møder et af Danmarkshistoriens mest mærkværdige par – Christian 4.'s ambitiøse og stolte datter Leonora Christina og hendes karismatiske ægtemand, statsmanden, storbedrageren og fantasen, Corfitz Ulfeldt, der i jagten på magt, anseelse og rigdom kastede deres liv ud i et dramatisk stormvejr. Og som for Leonora Christina førte til 22 års fangenskab i Blåtårn. I dag synes deres historie at stå lysende klart i kraft af de fascinerende kilder, der er bevaret efter især Leonora Christina, herunder hendes franske selvbiografi og især 'Jammers minde'. Ud over at være raffinerede litterære værker og centrale kilder til at forstå 1600-tallets Danmark, er de også gribende skildringer, hvor vi kommer helt tæt på følelser som kærlighed, ærgerrighed, had og hævn – og dermed taler de til os på tværs af mere end 300 års historie.

Program

17.30-19.15: 1600-tallets Danmark og Corfitz Ulfeldt. Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

19.45-21.30: Leonora Christina – hendes liv og værker. Marita Akhøj, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Kunst, arkitektur & design

2312-050

Turen går til Frankrig

TID: 7/2, 4 tirsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 645 kr., studerende 345 kr.

I denne række af foredrag skal vi over fire aftener fokusere på et af danskernes absolutte favoritrejsemål: Frankrig. Vi har samlet fire forskere, der ved en masse om Frankrig, og som vil give os et større indblik i det franske samfund og politik, vinkultur, kunsten og de franske rejsemål.

- 07/02: Det franske samfund og politisk kultur.** Henrik Prebensen, seniorforsker i fransk, Københavns Universitet
- 14/02: Turen går til Midtfrankrig, Provence og Sydfrankrig.** Frederik Crone, cand.polit. og forfatter til flere bøger om Frankrig
- 21/02: Højdepunkter i fransk kunst.** Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie
- 28/02: Fransk vinhistorie og smagning af franske vine.** Tønnes Bekker-Nielsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

VED UNDERVISNING PÅ SYDDANSK UNIVERSITET

Vi sælger kaffe, te og kakao
 for 12 kr. og inkl. tre stk.
 chokolade for 20 kr.

2312-008

Rundt om guldalderen

TID: 8/2, 5 onsdage, kl. 18.15-20.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, kunsthistoriker

I første halvdel af 1800-tallet sker der spændende ting på den danske kunsts scene. Der sker så meget, at eftertiden har kaldt perioden "den danske guldalder". Men hvad skete der egentlig? Efter Den Franske Revolution bliver borgerskabet toneangivende i samfundet, og i hele perioden ses en refleksion over en række borgerlige værdier og normer i billedkunsten. Det er også en periode, hvor borgerens nationale tilhørsforhold bliver aktuelt. Samtidig reflekterer malerne over kunstnerens rolle og kunstens potentiale. Centrale kunstnere som Eckersberg, Lundbye, Marstrand og Købke udfolder de nye strømninger inden for kunstens forskellige genrer.

- 08/02: Hvad er guldalder?**
- 15/02: Portrætkunsten**
- 22/02: Alle veje fører til Rom**
- 01/03: Fra historiemaleri til genremaleri**
- 08/03: Landskabsmaleriet**

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/Kolding
Folkeuniversitet

2312-005

100 års dansk keramik

TID: 16/3, 5 torsdage, kl. 18.15-20.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Carsten Bagge Laustsen, forfatter til bogen '100 års dansk keramik' (2023) og lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Dansk keramik er populært som aldrig før. I tv konkurrerer keramikere om at lave funktionelle, æstetiske og teknisk komplicerede værker. Udstillinger trækker massevis af besøgende, og små værksteder trives overalt. I denne forelæsningsrække giver Carsten Bagge Laustsen, der er passioneret keramiksamlere, dig et sjældent indblik i den moderne, danske keramiske tradition gennem 100 år: lige fra modernismens frembrud med Thorvald Bindesbøll og den tidlige kunstkeramik, over 1930'ernes stentøjsrevolution på Den Kongelige Porcelænsfabrik, enkeltværkstederne og studiekeramikken fra 1950'erne og endelig frem til den nyere og mere eksperimenterende, skulpturelle keramik. Forelæsningsrækken er baseret på bogen '100 års dansk keramik' (Turbine), der udkom i 2023.

2312-147

Træd ind i et maleri med kunstner Malene Landgreen

TID: 19/4, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende/medlemmer af Klub Trapholt 95 kr. Priserne er ekskl. entré til Trapholt

STED: Trapholt, Æblehaven 23

UNDERVISER: Malene Landgreen, kunstner og Anne Sofie Omme, museumsinspektør, Trapholt

Den danske kunstner Malene Landgreen (født 1962) udforsker maleriets fysiske grænser i sit arbejde, og undersøger relationen mellem rum, farve og sansning. I januar 2023 åbner en soloudstilling på Trapholt under titlen 'Flow of Change'. Udstillingen bliver en gennemgribende aktivering af gulv, loft og vægge – en totalinstallation, der næsten bliver som at træde ind i et maleri. Mød Malene Landgreen og museumsinspektør Anne Sofie Omme til en samtale, hvor vi både kommer rundt om Malenes arbejde med udstillingen på Trapholt og hendes øvrige virke som kunstner.

2312-146

Mød Michael Kvium på Trapholt

TID: 3/5, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 195 kr., studerende/medlemmer af Klub Trapholt 95 kr. Priserne er ekskl. entré til Trapholt

STED: Trapholt, Æblehaven 23

UNDERVISER: Michael Kvium, kunstner og Katrine Stenum, museumsinspektør, Trapholt

I marts 2023 åbner Trapholt udstillingen 'In Clay and Paper' med den danske kunstner Michael Kvium (f. 1955) og den norske kunstner Kjell Erik Killi-Olsen (f. 1952). De to internationalt anerkendte kunstnere præsenterer en række helt nye værker til udstillingen, der bevæger sig mellem udtryksfulde keramiske skulpturer og store tankevækkende papirarbejder. Mød Michael Kvium og museumsinspektør Katrine Stenum i en samtale om den aktuelle udstilling. I løbet af foredraget kommer vi rundt om Kviums kunstneriske historie, hans aktuelle projekter – og hvordan det har været at arbejde i ler i forbindelse med den aktuelle udstilling.

2312-097

Formiddage på Trapholt: Dansk kunst fra det moderne gennembrud til i dag

TID: 10/5, 5 onsdage, kl. 11.00-12.45

PRIS: 695 kr., studerende/medlemmer af Klub Trapholt 350 kr. Priserne er ekskl. entré til Trapholt

STED: Trapholt, Æblehaven 23

UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

I forelæsningsrækken går vi tæt på strømninger, sammenslutninger og enere i dansk kunst fra ca. år 1880 og frem til i dag; en voldsom brydningstid, der har fordret en stadig fornyelse i kunsten. Vi bevæger os kronologisk frem; fra nådesløs realisme og lysflimrende impressionisme, over dyb symbolisme og ornamental skønvirke til den store stil og modernismen med alle dens ismer. Længe udgår de væsentligste impulser fra Frankrig, men fra ca. år 1960 kommer inspirationen især fra New York. Minimalisme, popkunst, konceptkunst og et væld af nye udtryksformer ansporer danske kunstnere til at gå nye veje.

- 10/05:** 1880-1900: Realisme, impressjonisme, symbolisme og skønvirke. P.S. Krøyer og Anna Ancher
- 17/05:** 1900-1960: Modernisme, surrealisme, ekspressionisme og formalisme. Edward Weie og Christine Swane
- 31/05:** 1960-1980: Paradigmeskiftet omkring 1960 og det feministiske opbrud. Bjørn Nørgaard og Jytte Rex
- 07/06:** 1980-2000: Udvidede udtryksformer, video, performance, installation. Susanne Ussing og Olafur Eliasson
- 14/06:** 2000-2023: Kunst i det 21. århundrede. Maria Torp og Gudrun Hasle.

2322-003

Hvad der er værd at vide om kunst

TID: 25/10, 8 onsdage, kl. 18.15-20.00

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

"Kunst er ikke et spørgsmål om, hvad man selv kan se, men hvad man kan få andre til at se", skulle den franske kunstner Edgar Degas have sagt. Men hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? På kurset beskæftiger vi os med analyse af kunst, ser på centrale perioder og strømninger i kunsthistorien og forsøger at blive bedre til at tolke kunsten og sætte ord på vores indtryk om kunst. Det bliver en hæsblesende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter med et blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere, vi skal holde øje med. Fokuset er internationalt, men med afstikkere til udviklingen i Danmark.

- 25/10:** Hvad er kunst, og hvad skal vi med den? Mads Damsbo, direktør, Artcenter Spritten
- 01/11:** Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600). Gitte Tandrup, kunsthistoriker
- 08/11:** Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850). Birgitte Zacho, kunsthistoriker
- 15/11:** Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940). Tea Baark Mairey, kunsthistoriker
- 22/11:** Fotografi og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975). Kristine Kern, mag.art. i kunsthistorie og rektor på Det Fynske Kunstakademi.
- 29/11:** Den moderne kunst som kritisk synliggørelse (ca. 1916-2000). Michael Kjær, ph.d. i kunsthistorie
- 06/12:** At forstå et kunstværk. Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie
- 13/12:** Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050). Kristian Handberg, adjunkt i kunsthistorie, Københavns Universitet

Vil du med Folkeuniversitetet på kunstture?

2311-051

Tag med Folkeuniversitetet på kunstdur i København

TID: 7/2 og 8/2, 2 dage, kl. 10.00-20.30 og kl. 10.00-16.00

PRIS: 2395 kr. inkl. entré til udstillinger/museer, frokost, kaffe og kage begge dage, aftensmad på første dag og morgenmad på anden dag.

UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Tag med til hovedstaden og få kunstoplevelser i verdensklasse. Vi skal opleve Martin Nyrups totalkunstværk, Københavns Rådhus, hvortil en mængde danske kunstnere har bidraget, blandt andre Krøyer, Hammershøi, Slott-Møller, Skovgaard og Bissen. Vi skal også til Christiansborg og se statsministerportrætter, monumentale malerier og rumudsmykninger af Olaf Rude, Michael Kvium, Per Kirkeby, Simone Aaberg Kærn og Erik A. Frandsen m.fl. På turen når vi at opleve rytterstatuer, vandkunst, mindesmærker og rene kunstværker under åben himmel, fra det ikoniske Storkespringvandet, til det spritnye værk 'Oak Stacks'. Vi skal se hovedværker på Statens Museum for Kunst, Ny Carlsberg Glyptotek og Thorvaldsens Museum, men også særudstillinger med den koloristiske gigant Henri Matisse og den nulevende irske verdensstjerne Sean Scully. Vores kunstguide begge dage er Mathilde Teglgaard Nielsen, som er cand.mag. i kunsthistorie. Måltider og kaffepauser nyder vi i de bedste rammer, og det hele er bestilt.

Du har mulighed for at tilkøbe overnatning, når du køber billet, så du kan overnatte sammen med de andre på turen på hotel Wake Up Copenhagen på Borgergade 9 midt i København. Du kan vælge en overnatning for en person til 620 kr. eller for 2 personer til 810 kr. Du er også velkommen til selv at arrangere overnatning.

2311-112

Tag med Folkeuniversitetet på kunstdur i Aarhus

TID: 1/6 og 2/6, 2 dage, 10.15-20.00 og 9.00-12.00

PRIS: 1725 kr. inkl. entré til udstillinger/museer, frokost, kaffe og kage og aftensmad på første dag.

UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Tag med på kunstdur til Aarhus og få to forrygende dage i kunstens tegn. Vi kommer vidt omkring i kunstens historie på denne tur til Aarhus. På Antikmuseet ser vi afstøbninger af berømte klassikere, og på ARoS ser vi mester værker fra slutningen af 1700-tallet og frem til i dag. Vi ser udstillinger med den nyeste kunst i Aarhus. Vi skal besøge det unikke Museum Ovaraci, Museum for kunst og psykiatri, som deltog ved Venedig Biennalen 2022. Vi skal på kunstvandringer og se masser af friluftskunst, fra mindesmærker, skulpturer og vandkunst til samtidskunst. Vores kunstguide begge dage er Mathilde Teglgaard Nielsen, som er cand.mag. i kunsthistorie. Måltider og kaffepauser nyder vi i de bedste rammer. Transporten til og fra Aarhus skal du selv sørge for, og der vil være en lille egenudgift til bustransport i Aarhus.

Du har mulighed for at tilkøbe overnatning, når du køber billet, så du kan overnatte sammen med de andre på turen på hotel Wake Up Aarhus på M.P. Bruuns Gade.

Du kan vælge en overnatning for en person til 590 kr. eller for 2 personer til 780 kr. Du er også velkommen til selv at arrangere overnatning.

2311-133

Tag med Folkeuniversitetet på kunstdur i København

TID: 8/6 og 9/6, 2 dage, kl. 10.15-16.00

PRIS: 1925 kr. inkl. entré til udstillinger/museer, frokost begge dage, kaffe og kage begge dage.

UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Tag med rundt i hovedstaden og få kunstoplevelser i verdensklasse. Vi skal se højdepunkter på Statens Museum for Kunst (SMK) og Den Hirschsprungske Samling, ligesom vi skal lade os rive med af SMKs to stærke særudstillinger 'Carl Bloch – Forført' samt 'Barok'. Vi skal opleve masser af kunst under åben himmel og gæster Christiansborg Slot for at nyde og udforske dronningens gobeliner af Bjørn Nørgaard. Endelig bliver vi på turen opdateret på dansk, kinesisk og anden international samtidskunst, når vi besøger Kunsthal Charlottenborg, Kunstforeningen GL STRAND samt udvalgte gallerier. Vores kunstguide begge dage er Mathilde Teglgaard Nielsen, som er cand.mag. i kunsthistorie.

NB. Denne kunstdurs indhold er FORSKELLIG fra underviserens tidligere kunstdure til København.

Du har mulighed for at tilkøbe overnatning, når du køber billet, så du kan overnatte sammen med de andre på turen på hotel Wake Up Copenhagen på Borgergade 9 midt i København. Du kan vælge en overnatning for en person til 620 kr. eller for 2 personer til 810 kr. Du er også velkommen til selv at arrangere overnatning.

Find detaljerede programmer for kunstdurene på Folkeuniversitetets hjemmeside

Litteratur, teater & musik

2312-140

Læs med Folkeuniversitetet: Fire måneder, fire mesterlige romaner

— **TID:** 21/2, 4 tirsdage, kl. 17.30-20.15**PRIS:** 795 kr., studerende 395 kr.**UNDERVISER:** Benjamin Jon Boysen, ph.d. i litteratur

Verdenslitteraturen er fuld af gode bøger. Kom og læs dem med os. Måske har du også oplevet det: Så snart du har læst en bog færdig, rejser der sig tusind spørgsmål i dit hoved. Derfor har vi lavet en læsekreds til dig. I løbet af foråret gennemgår vi fire mindeværdige romaner sammen. Når romanen er læst derhjemme, mødes vi om den på Folkeuniversitetet. Ved hver forelæsning får du både en fyldig gennemgang af romanen ved ph.d. i litteratur Benjamin Boysen og mulighed for at diskutere værket med resten af holdet. Derfor har vi sat lidt mere tid af, end vi plejer. Til gengæld mødes vi kun én gang om måneden, så alle kan nå at læse med. I februar læser vi: 'Stormfulde Højder' af Emily Brontë (1847) I marts læser vi: 'Kammerat Napoleon' af George Orwell (1945) I april læser vi: 'Elskeren' af Maguerite Duras (1985) I maj læser vi: 'Kør din plov over de dødes knogler' af Olga Tokarczuka (2009) OBS: Du skal selv enten købe eller låne dig til bøgerne.

21/02: 'Stormfulde Højder', Emily Brontë (1847)**21/03:** 'Kammerat Napoleon', George Orwell (1945)**18/04:** 'Elskeren', Maguerite Duras (1985)**23/05:** 'Kør din plov over de dødes knogler', Olga Tokarczuka (2009)

2312-053

Musikkens mesterværker

— **TID:** 14/4, 4 fredage, kl. 11.00-12.45**PRIS:** 595 kr., studerende 295 kr.**STED:** Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4**UNDERVISER:** Leif V. S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Kom og få mere ud af musikken! I forelæsningsrækken dykker vi ned i nogle pragtfulde musikværker – wienerklassisk klavermusik, flotte musikalske hilsener fra Rom, et gribende vokalværk og en genial russisk ballet om dukken Petrusjka. Nyd at kunne fordybe dig i ét værk ad gangen, og få samtidig en introduktion til musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Du bliver rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse – uanset om det er et nyt værk, du kaster dig over, eller om du genhører et af disse mesterværker. Alle deltagere får adgang til musikken via internettet og skal til hver mødegang lytte til værket på forhånd.

14/04: Ottorino Respighi: 'Roms fontæner'**21/04:** Ludwig van Beethoven: 'Klaversonater'**28/04:** Johannes Brahms: 'Altrapsodi & Haydn-variationer'**12/05:** Igor Stravinskij: 'Petrusjka'

Tilmeld dig på fuodense.dk/
Kolding

FIND HOLDET PÅ HJEMMESIDEN OG BETAL MED KORT ELLER MOBILEPAY

2312-108

Hvordan får vi mere ud af litteratur?

TID: 22/4, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

STED: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4

UNDERVERS: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hvad er det særlige, litteraturen har at tilbyde os? Hvad optager os, når vi læser? Får vi det hele med? Meningen med denne dag er at skærpe vores udbytte, når vi læser. Vi sætter fokus på litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os, og udvide vores horisont. Det er et emne, der har optaget sindene fra Aristoteles til vore dage. Vi vil både se på, hvad litteratur har til fælles med anden kunst, med psykologi og filosofi m.m., og vi vil se på, hvad der er dens helt særlige udtryksmåde. I centrum står litteraturen som fiktion, som fortælling, som sprog billeder, som drama – fra den sproglige leg til den dybe livstolkning. En vifte af gode tekster bliver foldet ud og bliver suppleret med billeder og videoeksempler fra film, skuespil osv. Bliv underholdt og stimuleret til videre læsning.

2312-093

Annie Ernaux for alle

TID: 27/4, 1 torsdag, kl. 18.15-20.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Kolding Bibliotek, Slotssøvejen 4

UNDERVERS: Steen Bille Jørgensen, professor i fransk, Aarhus Universitet

Annie Ernaux er blevet tildelt Nobelprisen i litteratur 2022. Mens fransk-mændene diskuterer, om hun er en værdig modtager af prisen, kan vi i Danmark ikke få nok af hendes bøger. Som autofiktionens moder har hun de seneste 5-6 års tid med særlig kraft slået igennem hos danske læsere. Men hvad skyldes en sådan popularitet, når man tænker på, at hendes roman 'La Place' udkom allerede i 1984? Som vi skal se, finder vi måske netop svaret i, at hun ikke ligner tidligere franske nobelpristagere. Med bøger som 'Årene' og 'Simpel lidenskab' skal Ernaux' forfatterskab præsenteres med dets kunstneriske spændvidde, der præger tematikker og former. Når hun endda skriver et åbent brev til Emmanuel Macron med referencer til folkelig fransk chanson, handler det bl.a. om et engagement, som knytter an til dynamikken mellem vores sociale vilkår og individuelle muligheder.

2311-086

Tag med i Odense Teater: Tragiske måder at slå en kvinde ihjel på

TID: 20/2, 2 mandage

PRIS: 295 kr. inkl. teaterbillet

STED: Syddansk Universitet, Moseskovvej 49, 5230 Odense M og Værkstedsscenen Odense Teater, Jernbanegade 21

UNDERVERS: Marcel Lysgaard Lech, lektor i klassiske studier, Syddansk Universitet

Vi ved nærmest intet om, hvordan livet var for de kvinder, der levede i det antikke Grækenland. Men vi ved en hel masse om, hvordan de døde på teaterscenen. Tragisk! I de græske tragedier falder helten for sværdet med ære. Som regel er helten en mand. Det er en ganske anden historie med kvinderne. De må enten ofre sig for det, de tror på, eller blive ofret. De unge kvinders skæbne afhænger af de love, guderne og mændene dikterer. Først i døden får kvinderne betydning og stemme. 'Tragiske måder at slå en kvinde ihjel på' er en mytisk fortælling, hvor nogle af de kvinder, der er blevet slået ihjel i de græske tragedier, får lov til at blive hørt. OBS! Tilmelding lukker 13/2 2023. Forelæsningen foregår i Odense.

Program

20/02 kl. 18.30: Forelæsning, Marcel Lysgaard Lech, lektor i klassiske studier, Syddansk Universitet

27/02 kl. 17.30: Scenekantssamtale på Værkstedsscenen Odense Teater

27/02 kl. 19.00: Forestilling på Værkstedsscenen Odense Teater

2311-085

Tag med i Odense Teater: Den stundesløse af Holberg

TID: 1/3, 2 onsdage

PRIS: 295 kr. inkl. teaterbillet

STED: Syddansk Universitet, Moseskovvej 49, 5230 Odense M og Store scene, Odense Teater, Jernbanegade 21

UNDERVERS: Peter Zeeberg, seniorredaktør ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

'Den stundesløse' er Ludvig Holbergs vanvittige stress-komedie fra 1726 om forviklinger, forelskelser og om at have alt for travlt med ingenting. Vi kigger mere på skærmen end på hinanden, mens møder og aftaler hober sig op. Ja, vi er efterhånden så stressede, at vi slet ikke har tid til at have travlt. Vi skal nå så meget, at det føles, som om vi ingenting når. 'Den stundesløse' er Ludvig Holbergs vanvittige stress-komedie fra 1726 om forviklinger, forelskelser og om at have alt for travlt med ingenting. Lyder det bekendt? Bare rolig – det er slet ikke noget nyt. Bare spørg hr. Vielgeschrei. Han løber forvildet fra det ene til det andet. Han er en hvirvelvind af indbildt effektivitet, der gør både sig selv og omgivelserne rundtossede. Til gengæld glemmer Vielgeschrei det vigtigste – sin familie. Vielgeschreis teenagedatter, Leonora, er blevet hovedkulds forelsket i den unge Leander, men han kan ikke bede om Leonoras hånd, fordi Vielgeschrei har alt for travlt. Blandt andet med at love Leonora væk til sin bogholders søn. Men husets gæve tjenerinde, Pernille, er både snu og handlekraftig, og snart lægger hun en snedig plan, der får kærlighedsintrigerne til at tage fart. Da storsvindleren Oldfux pludselig dukker op, er forvirringen total, og snart udnytter alle skruppelløst den fortravlede Vielgeschreis dårlige hukommelse. Mød nogle af de medvirkende til scenekantssamtale og se forestillingen i Odense Teater, og bliv klogere på det hele på Folkeuniversitetet i ugen forinden. Folkeuniversitetets kursister får A-billetter til forestillingen. OBS! Tilmelding lukker 22/2 2023. Forelæsningen foregår i Odense.

Program

01/03 kl. 19.00: Forelæsning, Peter Zeeberg, seniorredaktør ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

08/03 kl. 18.00: Scenekantssamtale på Store scene på Odense Teater

08/03 kl. 19.30: Forestilling på Store scene på Odense Teater

Praktiske oplysninger

TILMELDING

Tilmeld dig på fuodense.dk/kolding, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket et ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuodense.dk/kolding og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

RABATTER

Studerende

Studerende kan deltage i hold med rabat. Rabatten gælder hold, hvor bøger, forplejning og andre udgifter ikke er inkluderet, og hvor der ikke er begrænset antal pladser til rådighed.

Rabatter med aftalekoder

Ansatte på Syddansk Universitet har gratis adgang til udvalgte hold, hvor eksempelvis bøger, forplejning og andre ekstra udgifter ikke er inkluderet.

Medlemmer af Dansk Sygeplejeråd Kreds Syd kan deltage i udvalgte hold med 50% rabat på Folkeuniversitetet i Odense og i Kolding.

Kontakt sekretariatet på fu@fuo.sdu.dk for at få en aftalekode og information om tilmelding med rabat.

Virksomhedsaftaler

Vil du give medarbejderne i din virksomhed kompetenceudvikling, læring og en god oplevelse på Folkeuniversitetet? Kontakt os og hør mere om muligheden for en virksomhedsaftale.

MAD OG DRIKKE

Vi sælger kaffe, te og kakao for 12 kr. Inkl. tre stk. chokolade for 20 kr.

Se sdu.dk for info om kantinens åbningstider.

FOTOS OG ILLUSTRATIONER

Fotos s. 1, 11, 15, 16: Kirstine Mengel, s. 2: Alexander Buk-Swienty, s. 7: Robin Skjoldborg, s. 21: David Barnwell, s. 22: Ketil Olav Sand.

Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDTERING

Programmets sider er trykt på 100% genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket og EU-Blomsten). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

Vil du give dine medarbejdere mulighed for at opdatere deres viden? Kontakt os og hør om muligheden for en virksomhedsaftale.

Find vej til undervisningen

Folkeuniversitetet i Syddanmark

Bor du eksempelvis i Billund, i Varde eller i Haderslev? Så tjek, om der sker noget spændende i din by. For Folkeuniversitetet har mange komiteer på Fyn, i Jylland og på Sjælland, som hver især arrangerer lokale forelæsninger. Find din by herunder, og læs mere på fuodense.dk/syddanmark/program.

Fyn

FOLKEUNIVERSITETET ASSENS

Formand Birgitte Lerche
Administrator Lasse Tajmer,
post@fuassens.dk

FAABORG FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Morten Gjeddebæk,
faaborgfolkeuni@gmail.com
www.faaborgfolkeuni.dk

LILLEBÆLT FOLKEUNIVERSITET

Formand Henriette Bacher Lind,
hebl@km.dk
Administrator Lissi Hygum Lind,
lissi.lind@fredericia.dk
www.fulillebaelt.dk

LANGELAND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Lone Nordal
Petersen, skebjerg-soegaard@mail.dk

NORDFYNS FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Kaj Andersen,
kaj-vera@email.dk

RINGE/RYSLINGE FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Mogens Keinicke,
mokeinicke@gmail.com

SVENDBORG FOLKEUNIVERSITET

Formand Rune Høirup Madsen
Administrator Anne-Mette Graubæk,
svendborgfolkeuniversitet@gmail.com
www.svendborgfolkeuniversitet.dk

Sjælland

LOLLAND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Bente Kaspersen,
bentek@mail123.dk

ROSKILDE FOLKEUNIVERSITET

Formand Jes Nysten
Administrator Sofie Amalie Ulrik Andreasen,
Roskilde-folkeuniversitet@ruc.dk
www.roskildekunstforening.dk/folkeuniversitetet-roskilde

ODSHERRED FOLKEUNIVERSITET

Formand Alice Sarp, aas@km.dk
www.odsherredfolkeuniversitet.dk

Jylland

VEJLE FOLKEUNIVERSITET

Formand Vagn Kjeldsen,
kjeldsensvagn@gmail.com
Administrator Mette Fruergaard,
mefru@vejlebib.dk
www.folkeuniversitet-vejle.dk

BILLUND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Søren Bork-Pedersen, fu@fubillund.dk
www.fubillund.dk

VEJEN FOLKEUNIVERSITET

Formand Linda Klitmøller,
lk@sonderskov.dk
www.fu-vejen.dk

HØJER FOLKEUNIVERSITET

Formand Claus Egelund,
cle@km.dk

KOLDING FOLKEUNIVERSITET

Koldinghus – forening af slægtsforskere.
Formand Leif Lillesøe, l.lillesoe@gmail.com
www.slaegtsforskning.kolding.dk

VARDE-ØLGOD FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Karen Harritsø, karenbroede@gmail.com

FOLKEUNIVERSITETET I HADERSLEV

Formand Karl Erik Olesen,
kaeo@haderslev.dk
Administrator Kai Bjørnskov, kaicb@yahoo.dk
www.folkeuniversitetetihaderslev.dk

GIVE-EGNENS FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Gunhild Ørnsholt,
gunhild.oernsholt@mail.dk

SYDVESTJYSK FOLKEUNIVERSITET

Formand Erling Petersson
Administrator Katrine Bruun Nielsen,
65504103, fu@fue.sdu.dk
www.fusydvest.dk

AABENRAA FOLKEUNIVERSITET

Formand Anette Jensen,
aneje@km.dk
Næstformand Povl Callesen,
callesenpovl@gmail.com